

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

ĠUDIKATUR
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar il-Ġimgha, 25 ta' Novembru 2022

Talba Nru: 139/2022 JG
Numru fuq il-lista: 15

**Luca Baldacchino [K.I. 157395M] eżerċenti fil-kummerċ taht l-isem The
Warehouse Malta**

vs

Neil Grima

It-Tribunal;

Ra l-Avviż tat-Talba ippreżentat fit-12 ta' Mejju 2022¹, permezz ta' liema l-attur talab lil dan it-Tribunal sabiex jikkundanna lill-konvenut jhallas l-ammont ta' tmien mija u tmenin Ewro (€880) rappreżentanti bilanċ fuq provvista ta' merċa, mhux imħallsa, kif aħjar deskritt fl-istess Avviż. Intalbu wkoll l-ispejjeż ta' ittra uffiċjali u ta' dawn il-proċeduri;

---

¹ A fol 1 *et seq.*

Ra d-dokument anness ma l-Avviż²;

Ra li l-konvenut, għalkemm debitament notifikat³ naqas milli jippreżenta risposta formali u li jirreġistra dehra f'dawn il-proċeduri u b'hekk ġie dikjarat li waqa' fi stat ta' kontumaċja⁴;

Ra l-kapitolu⁵ ppreżentat fil-konfront tal-konvenut, liema kapitolu, fid-dawl tan-nuqqas ta' dehra tal-konvenut ġie dikjarat bħala misthoqq⁶;

Sema' x-xhieda tal-attur u ra d-dokumenti annessi⁷;

Ra n-nota tal-attur kontenenti n-nota tal-konvenut għall-ittra ufficjali tal-attur⁸;

Ra l-atti proċesswali kollha;

Ikkunsidra;

Illi mill-*iter* proċesswali hawn fuq magħmul jemerġi ċar li l-konvenut f'dawn il-proċeduri kien totalment karenti, naqas milli jsegwi d-dettami ta' żewġ regoli kardinali fi proċedimenti quddiem dan it-Tribunal u għalhekk kien kontumaċi.

Illi kif in huwa ben risaput, dan il-fatt ma jistax jiġi ekwiparat bħala ammissjoni, u għalhekk it-Tribunal huwa xorta mitlub jevalwa l-provi kollha prodotti⁹.

---

² Dan jinsab a fol 4 u 5 tal-proċess.

³ *Vide* timbru *a tergo* ta' fol 9 tal-proċess.

⁴ Dan ġie hekk dikjarat fis-seduta tal-5 ta' Ottubru 2022.

⁵ A fol 11 tal-proċess.

⁶ Dan seħħ fis-seduta tal-31 ta' Ottubru 2022.

⁷ Magħmula fis-seduta tal-31 ta' Ottubru 2022.

⁸ A fol 20 tal-proċess.

⁹ *Vide* f'dan is-sens dak li seħħ u ġie deċiż fis-sentenza fl-ismijiet **Absolute Services Limited vs Stefan Darmenia**, (Appell Ċivili (Inferjuri) Nru: 273/2019/1) deċiża fil-11 ta' Novembru

Illi però, apparti minn hekk, kif ukoll hawn fuq indikat, gie pprezentat kapitolu fil-konfront tal-istess konvenut, u stante nuqqas tal-konvenut li jidher sabiex iwieġeb, l-istess kapitolu gie mistqarr bħala misthoqq. B'hekk it-Tribunal għandu wkoll prova pożittiva kontra l-istess konvenut¹⁰.

Illi madanakollu, it-Tribunal huwa xorta mitlub jevalwa l-provi kollha prodotti, għaliex wara kollox, it-Tribunal huwa obligat li janalizza din l-ammissjoni flimkien ma' kull prova oħra¹¹.

2020. Wieħed huwa wkoll mistieden r-rakkolta ġurisprudenzjali (u dak hemm deċiż) magħmula fis-sentenza fl-ismijiet **Elmo Insurance Ltd vs Sharon Briffa et**, (Tlb Nru: 86/2020 KCX) mogħtija minn dan it-Tribunal (diversament presedut) nhar is-27 ta' Jannar 2022 (mhux appellata). Għal dak li jiswa, ssir referenza wkoll għas-sentenza ta' dan it-Tribunal kif presjedut fl-ismijiet **Montaldo Insurance Agency Limited et vs Leon Grech et**, (Talba Nru: 298/2021) mogħtija nhar it-28 ta' Ottubru 2022.

¹⁰ Fis-sentenza fl-ismijiet **Stephen u Claudia mizzewġin Vella vs Bollicine Limited Et**, (Appell Civili Numru. 161/2005/1), mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar id-9 ta' Jannar 2008 in tema ngħad li: *“Dan premess, jibda biex jigi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lili jigi deferit ta' fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta' vantagg għall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet “Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani”, Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi “din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti għaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova possittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lili għal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut”.*

¹¹ Fis-sentenza fl-ismijiet **Noel Sultana vs Tony Xerri**, (Appell Civili - Ghawdex Numru. 7/2009/1), mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-7 ta' Lulju 2010, in tema ngħad li *“... huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'kazijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali rizervata lill-gudikant fil-mertu... għalkemm in-nuqqas ta' twegiba għal kapitolu tagħmel prova possittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oggett tat-talba mhux sufficjentement suffragat minn elementi oħra ta' prova akkwiziti mill-process”.* Uti wkoll issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Leonard Incorvaja vs Manuel Camilleri et**, (App Nru: 370/02) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar il-4 ta' Ġunju 2018 fejn propju aggravju dwar il-fatt li l-Ewwel Qorti ma kinitx qieset il-fatt tal-kapitolu bħala determinati gie miċhud wara li sar dan ir-raġunament: *“Għalkemm huwa veru li l-kapitolu għandu jitqies bħala konfessjoni meta s-subent ma jkunx deher il-qorti sabiex iwieġeb u ma jkunx iggustifika n-nuqqas, pero' b'daqshekk ma jfissirx li l-qorti għandha toqgħod dejjem fuq il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni għandha tiġi eżaminata flimkien mal-provi l-oħra tal-kawża, b'mod illi jekk il-kapitolu ma jkunx konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-gudikant jidhirli li għandu jagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, l-konfessjoni prezunta*

Illi mill-eżami tax-xhieda prodotta u tad-dokumenti kollha eżebiti jirrizulta ċar li t-talba attriċi għandha tintlaqa' fit-totalità tagħha. Apparti x-xhieda tal-attur, li dan it-Tribunal ma jsib xejn x'jiddubitá minnha¹², giet ukoll eżebita korrisondenza magħmula tramite *WhatsApp*¹³, minn fejn jemerġi ċar li l-konvenut irrikonoxxa dan id-debitu.

---

derivanti mis-subizzjoni iċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra. Fis-sentenza Fenici Insurance Agency Limited nomine vs Paul Stoner et tat-22 ta' Novembru 2002, din il-qorti qalet: "Il-Qorti tagħmel din l-aħħar osservazzjoni fir-rigward. Ma jfissirx illi l-fatt biss li subent ikun naqas bla ġustifikazzjoni li jidher biex jirrispondi għall-kapitolu magħmul kontra tiegħu kellu neċessarjament iwassal biex il-Qorti tilqa' t-talba attriċi. Dan għaliex skont il-ligi 'l-ammissjoni bis-subizzjoni ta' waħda mill-partijiet tista' tagħmel prova ta' fatt...." (Art. 694(2)). Aktar rilevanti hu s-subinċiż (3) ta' dan l-artikolu li jiddisponi illi f'kull każ tkun magħduda bħala li tagħmel prova dik il-parti biss tal-ammissjoni li l-Qorti jidhrilha li tisthoqq li tkun emmnuta". Per kompletizza akkademika, wiehed huwa wkoll mistieden jara dak raġunat u deċiż fis-sentenza fl-ismijiet **Elmo Insurance Ltd vs Grezzju Abela**, (App Inf Nru: 188/2019) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar is-16 ta' Frar 2022.

¹² Dwar komportament ta' xhud, issir referenza għal dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Victor Borg Barthe vs Carnik Construction Limited**, (App Ċiv Nru: 1431/2002/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar it-13 ta' Ottubru 2008 fejn intqal hekk: *"Infatti jirrizulta li, apparti mill-affidavits inizjali, il-provi kollha nstemghu mill-gudikant li eventwalment ippronunzja is-sentenza. Konsegwentament dak il-gudikant kien f'posizzjoni ferm aktar vantaggjuza minn din il-Qorti li trid tevalwa l-provi testimonjali sempliciment a bazi tat-traskrizzjoni xotta xotta tax-xiehda. Ghandu jigi rilevat li l-ewwel Qorti li tat is-sentenza setghet tosserva kontinwament matul il-gbir tal-provi l-komportament tax-xhieda waqt li huma kienu qeghdin jiddeponu quddiemha. Huwa magħruf illi l-komportament ta' xhud waqt li huwa jiddeponi jista' jagħti hjiel tajjeb hafna lill-gudikant, attent u ta' l-esperjenza, dwar il-veracita' o meno ta' dak li l-istess xhud ikun qieghed jiddeponi. Dana l-aspett difficilment jista' jigi rifless fit-traskrizzjoni tax-xiehda izda gudikant ta' esperjenza li jkun qieghed jisma' xhud generalment ikun għassa għall-'body language' tax-xhud, bhal ezitazzjonijiet fil-vuci tiegħu, l-espressjoni ta' għajnejh, u movimenti li jkun qieghed jagħmel waqt li jixhed u cirkostanzi oħra li ma ssibhomx fit-traskrizzjoni tax-xiehda, liema indikazzjonijiet jghinu hafna lill-gudikant biex jasal għad-decizjoni tiegħu dwar il-veracita' o meno ta' dik ix-xiehda".* Dwar dan, wiehed huwa wkoll mistieden jara dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Salv Bezzina & Sons Limited vs Paul Borg**, (App Ċiv Nru: 1284/2007/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-27 ta' Marzu 2015.

¹³ Din tinsab eżebita bejn fol 16 u 18 tal-proċess.

Illi finalment, għalkemm l-imghax m'huwiex mitlub fl-Avviż, it-Tribunal sejjer xorta jikkundanna dan il-ħlas u ma jistax jingħad li b'hekk ikun qieghed jaġixxi *extra petita*¹⁴.

Għaldaqstant, it-Tribunal qieghed jiddeċiedi din it-Talba billi jilqa' t-talba tal-attriċi u jikkundanna l-konvenut iħallas l-ammont ta' tmien mija u tmenin Ewro (€880) bl-imghax legali mill-24 ta' Frar 2022¹⁵ sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri, inklużi dawk tal-ittra uffiċjali bin-numru 382/22¹⁶ jithallsu fl-intier tagħhom mill-konvenut.

Dr. Joseph Gatt LL.D.
Ġudikatur

---

¹⁴ F'dan is-sens issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Costantino Ablea vs George Azzopardi (App Ċiv Nru: 380/1987/1)** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-7 ta' Ottubru 2005, fejn propju aggravju fuq dan il-punt ġie miċħud.

¹⁵ Data tan-notifika tal-ittra uffiċjali hekk kif temerġi mit-timbru relattiv eżebit a fol 5 tal-proċess. L-ittra uffiċjali kienet wahda għal-somma speċifikata u b'hekk qieghed jiġi applikat l-artikolu 1141(2) tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

¹⁶ Debitament eżebita.